

(“Narodne novine – međunarodni ugovori” broj 17. od 27.11.2003.)

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 32. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (“Narodne novine” broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 16. listopada 2003. godine donijela

ODLUKU O OBJAVI I. PROTOKOLA O SURADNJI U PODRUČJU KULTURE I OBRAZOVANJA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE TALIJANSKE REPUBLIKE ZA GODINE 2003.-2007.

I.

Objavljuje se I. Protokol o suradnji u području kulture i obrazovanja između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike za godine 2003.-2007., potpisani u Zagrebu, 26. veljače 2003. godine, u izvorniku na hrvatskom i talijanskom jeziku.

II.

Tekst Protokola iz točke I. ove Odluke u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

I. PROTOKOL O SURADNJI U PODRUČJU KULTURE I OBRAZOVANJA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE TALIJANSKE REPUBLIKE ZA GODINE 2003.-2007.

Vlada Republike Hrvatske i Vlada Talijanske Republike (u dalnjem tekstu: “stranke”), u cilju djelatnog razvijanja suradnje na području kulture i obrazovanja, te u namjeri da se na taj način pridonese učvršćivanju tradicionalnih odnosa između dviju zemalja, u skladu s člankom 11. Kulturnog sporazuma između Vlade FNR Jugoslavije i Vlade Talijanske Republike, potpisanim u Rimu 3. 12. 1960., koji je na temelju sukcesije na snazi između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike, utvrđile su sljedeći Protokol o suradnji na području kulture i obrazovanja za godine 2003.-2007:

1. AKTIVNOSTI NA PODRUČJU OBRAZOVANJA I KULTURE ZA NACIONALNE MANJINE

1.1. Stranke su suglasne da je potrebno dati punu potporu očuvanju kulture i jezika manjina, ostvarivanju u obje zemlje prava manjina navedenih u Ugovoru između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o pravima manjina, potpisanim u Zagrebu, 5. studenoga 1996. godine, te ukupnoj obostranoj zaštiti njihove kulturne i povijesne baštine i stvaralaštva. U tom smislu stranke drže važnim poduzimanje određenih aktivnosti koje će unaprijediti zaštitu manjina sukladno navedenom Ugovoru, te nacionalnom zakonodavstvu stranaka.

Osim toga, stranke pozdravljaju djelovanje udruga manjina, kao što su Talijanska unija u Republici Hrvatskoj i Savez hrvatskih zajednica u Talijanskoj Republici.

2. OBRAZOVANJE I SVEUČILIŠNA SURADNJA

2.1. Stranke će pospješiti kontakte između predstavnika nadležnih ministarstava dviju zemalja s ciljem da se zajednički utvrdi konkretna realizacija ovoga Protokola u području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja.

S tim ciljem će, tijekom razdoblja u kojem je ovaj Protokol na snazi, stranke razmjeniti izaslanstva sastavljenia od dva/tri visoka dužnosnika i/ili stručnjaka na području obrazovanja u trajanju od najviše sedam dana.

2.2. Stranke će, putem nadležnih tijela, poticati izravnu suradnju između odgojno-obrazovnih ustanova dviju zemalja s ciljem povećanja razmjene učenika i studenata, podržavajući osobito zajedničke projekte hrvatskih i talijanskih škola, a poglavito:

- već postojeću suradnju Škole likovnih umjetnosti iz Splita s Državnim institutom za umjetnost (Istituto Statale d’Arte) u Modeni;
- sudjelovanje gimnazije “Antun Vrančić” iz Šibenika na Susretu mладих u Alberobellu;
- sudjelovanje učenika klasičnih gimnazija iz Republike Hrvatske na natjecanju iz latinskog jezika “Certamen Ciceronianum Arpinas” u Arpinu.

2.3. Stranke sa zadovoljstvom konstatiraju da 4 hrvatska učenika sudjeluju u dvije završne godine srednje škole pri "Il Collegio del Mondo Unito dell'Adriatico" u Duinu.

Stranke će poticati uvođenje nastave hrvatskoga jezika, književnosti i druge predmete na hrvatskom jeziku koje će izvoditi hrvatski nastavnici pri "Il Collegio del Mondo Unito dell'Adriatico" u Duinu.

2.4. Stranke će ojačati suradnju u sklopu multilateralnih međunarodnih inicijativa pri svim multilateralnim međunarodnim organizacijama čije su članice (UNESCO, Vijeće Europe, Alpe-Jadran, SEI, JJI i Kvadrilaterala).

2.5. Stranke će poduprijeti kontakte i suradnju između sveučilišta i drugih ustanova visoke naobrazbe u obje zemlje, sudjelovanjem u zajedničkim projektima i razmjenom iskustava, publikacija i profesora. Jedna će drugu obavještavati o međusveučilišnim sporazumima koji su trenutno na snazi, kao i o onima koji će naknadno biti sklopljeni.

2.6. Tijekom razdoblja u kojem je ovaj Protokol na snazi, stranke će izmjenjivati godišnje 3 sveučilišna profesora ili znanstvena istraživanja. Ti posjeti neće trajati duže od deset dana, a prednost će se davati onima koji čine pretpostavku za početak buduće međusveučilišne suradnje i predviđaju rad na projektima zajedničkog istraživanja.

2.7. U okviru procesa internacionalizacije sveučilišnog sustava Ministarstvo obrazovanja, sveučilišta i znanstvenih istraživanja pokrenulo je u godini 2000. sljedeće oblike suradnje s Hrvatskom čiji je cilj razvoj zajedničkih studija:

- Sveučilište u Moliseu (Università del Molise) i Sveučilište u Splitu: studij znanosti i tehnologije za okoliš i prostorno uređenje;

- Sveučilište u Teramu (Università di Teramo) i Sveučilište u Zagrebu: postdiplomski studij međunarodne suradnje u borbi protiv međunarodnog i transnacionalnog kriminala.

2.8. Stranke će podupirati dogovore među sveučilištima na jadransko-jonskom području kako bi se postigla veća djelotvornost i proveli zaključci okruglog stola o međusveučilišnoj suradnji koji su doneseni u okviru Ankonske deklaracije od 20. svibnja 2000. i Splitske deklaracije od 25. svibnja 2001.

2.9. Stranke će podupirati međusveučilišnu suradnju unutar Programa Europske Unije za visoko obrazovanje (Tempus, Cards i Interreg).

2.10. Stranke primaju na znanje probleme vezane uz uzajamno priznavanje akademskih diploma (suspenzija primjene Ugovora od 18. veljače 1983. s početkom od 31. siječnja 1995.) i slažu se da se tijekom 2003. sazove mješovita grupa stručnjaka koja će izraditi novi tekst Ugovora koji bi ponovno utvrdio kriterije i uvjete priznavanja diploma i akademskih stupnjeva dviju zemalja i utvrdio nove podudarnosti sukladno njihovim mjerodavnim zakonskim propisima.

3. NASTAVA JEZIKA I ŠIRENJE KULTURE

3.1. Stranke će se zalagati za promicanje jezika i kulture druge stranke, naročito kroz djelovanje lektorata.

3.2. Stranke naglašavaju svoje osobito zanimanje za promicanje učenja hrvatskog jezika i kulture u talijanskim sveučilištima i školama te talijanskog jezika i kulture na hrvatskim sveučilištima i školama.

Stranke se zalažu za uvođenje dvojezičnih razrednih odjela u Republici Hrvatskoj i Talijanskoj Republici. Inicijative jedne zemlje bit će podržane od druge zemlje slanjem nastavnog osoblja i nastavnog materijala kao i stručnim usavršavanjem nastavnika.

3.3. Stranke izražavaju zadovoljstvo dosadašnjim radom lektorata hrvatskog odnosno talijanskog jezika i književnosti te su suglasne da u sljedećem razdoblju nastave i prošire suradnju, tako da će u Republici Hrvatskoj nastaviti s djelovanjem četiri lektorata talijanskog jezika i književnosti: 1 na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, 2 na Filozofskom fakultetu u Puli Sveučilišta u Rijeci i 1 na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zadru. Stranke će, uz to, razmotriti mogućnost otvaranja lektorata talijanskog jezika i književnosti na Sveučilištu u Splitu. U Talijanskoj Republici nastaviti će s djelovanjem aktivni lektorati hrvatskog jezika i književnosti na Sveučilištu u Firenzi, Sveučilištu u Padovi i Sveučilištu "La Sapienza" u Rimu. Stranke će podržati potpuno djelovanje lektorata hrvatskog jezika i književnosti na Sveučilištu u Pescari, Sveučilištu u Bariju i Sveučilištu u Trstu.

3.4. Talijanska strana će u skladu s nacionalnim propisima imenovanja lektora predložiti odjednom samo jednog kandidata. Hrvatska strana zadržava pravo da ne prihvati kandidata. U slučaju da kandidat ne bude prihvaćen, talijanska strana predložit će novog kandidata, vodeći računa o početku akademske godine i potrebi pravodobnog početka rada lektora na visokoškolskoj ustanovi.

Talijanski lektori imenuju se za razdoblje ne kraće od dvije godine s mogućnošću produženja na ne više od ukupno pet godina.

Hrvatska strana predložit će talijanskoj strani odjednom samo jednog kandidata za mjesto lektora i to do kraja travnja godine koja prethodi novoj akademskoj godini. Talijanska strana zadržava pravo da ne prihvati kandidata, o čemu je dužna obavijestiti hrvatsku stranu do kraja svibnja te iste godine.

Hrvatski lektori imenuju se za razdoblje ne kraće od jedne akademske godine s mogućnošću produženja do tri godine.

Produženje angažmana hrvatskih i talijanskih lektora uslijedit će nakon što se pribavi pozitivno mišljenje voditelja katedra ili odsjeka o dotadašnjoj kvaliteti rada lektora.

Stranke jamče izabranim lektorima nadoknadu za radno mjesto sukladno odgovarajućim nacionalnim propisima i neophodnu zdravstvenu zaštitu. Zemlja primateljica izdat će ulaznu vizu kao i zajamčiti produženi boravak i radnu dozvolu oslobođenu od poreza i doprinosa.

3.5. Stranke se obvezuju osigurati odgovarajuću stručnu literaturu za rad svojih lektorata.

3.6. Talijanska strana će podržati odvajanje lektorata hrvatskog jezika i književnosti od lektorata srpskog jezika i književnosti na visokoškolskim ustanovama gdje to još nije provedeno.

3.7. Talijanska će strana razmotriti mogućnost pružanja pomoći hrvatskim ustanovama visoke naobrazbe na kojima se uči talijanski jezik radi angažiranja lektora na ugovor.

3.8. Talijanska će strana ispitati mogućnost pružanja pomoći hrvatskim institucijama u organiziranju tečajeva za obuku i usavršavanje nastavnika talijanskog jezika u Republici Hrvatskoj, na zahtjev Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske.

Hrvatska će strana ispitati mogućnost pružanja pomoći talijanskim institucijama u organiziranju tečajeva za obuku i usavršavanje nastavnika hrvatskog jezika u Talijanskoj Republici.

3.9. Talijanska strana spremna je pozvati do 2 hrvatska nastavnika talijanskog jezika iz hrvatskih srednjih škola na ljetne seminare stručnog usavršavanja za podučavanje talijanskog jezika kao drugog jezika, u organizaciji Ministarstva obrazovanja, sveučilišta i istraživanja - Glavne uprave za međunarodne odnose (Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca - Direzione Generale per le Relazioni Internazionali). Troškove boravka i seminara snosit će navedeno Ministarstvo.

Hrvatska strana spremna je pozvati do 2 nastavnika hrvatskog jezika kao stranog jezika u talijanskim školskim ustanovama na seminare stručnog usavršavanja za podučavanje hrvatskoga jezika koje godišnje organizira Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske.

3.10. Stranke će radi poticanja međusobnog boljeg poznавanja kulture, sustava obrazovanja i nastavnih metoda, razmjenjivati knjige, priručnike i audiovizualna sredstva. U tom smislu talijanska strana izjavljuje da će putem Glavne uprave za kulturnu promidžbu i suradnju Ministarstva vanjskih poslova dostavljati literaturu iz talijanistike, književnosti, povijesti i zemljopisa, a isključivo u svrhu promicanja i širenja jezika i kulture. Materijali za obuku i stručno usavršavanje bit će na raspolaganju nastavnika, lektora i onih kulturnih institucija koje ih putem diplomatskih predstavništava izričito zatraže.

Hrvatska strana izjavljuje da je od Ministarstva prosvjete i športa moguće dobiti udžbenike književnosti, povijesti i zemljopisa namijenjene širenju hrvatskog jezika i kulture i stručnom usavršavanju nastavnika.

3.11. Stranke će poticati izobrazbu hrvatskih nastavnika talijanskog jezika, kao i talijanskih nastavnika hrvatskog jezika u odgovarajućim institucijama dviju zemalja.

3.12. Društvo Dante Alighieri čiji je cilj širenje talijanskog jezika i kulture i koje ima sedam odbora koji djeluju u Hrvatskoj (Labin, Dubrovnik, Rijeka, Rovinj, Split, Zagreb i Zadar) predviđa dodjeljivanje 20 stipendija od po 1291,14 EUR za studente i 10 stipendija od po 1807,60 EUR za nastavnike.

4. STIPENDIJE

4.1. Talijanska strana nudi u akademskoj godini 2003./2004. 70 mjeseci stipendija hrvatskim građanima, po mogućnosti, za pohađanje tečajeva za usavršavanje i za postdiplomska istraživanja, posebno u području talijanistike. Talijanska strana će, osim toga, ponuditi 36 mjeseci stipendija namijenjenih pripadnicima talijanske manjine u Republici Hrvatskoj, dajući prednost nastavnicima hrvatskih škola s talijanskim nastavnim jezikom za njihovo stručno usavršavanje.

4.2. Hrvatska strana nudi godišnje 1 stipendiju za dodiplomski studij i 5 jednosemestralnih stipendija iz područja kroatistike za studente hrvatskog jezika na talijanskim sveučilištima. Za trajanja ovog Protokola hrvatska strana će dodatno dodijeliti godišnje do 36 mjeseci stipendija namijenjenih studentima pripadnicima hrvatske manjine u Talijanskoj Republici.

4.3. Stranke mogu uz odgovarajuće opravdanje predložiti izmjenu broja stipendija i sustava njihova dodjeljivanja, prema raspoloživim fondovima u različitim obračunskim godinama, a diplomatskim će putem jedna drugoj objaviti broj mjesecnih stipendija koje će dodijeliti za naredne akademske godine.

5. KULTURA I UMJETNOST

Kulturne ustanove

5.1. Stranke će u sklopu propisa koji su na snazi u njihovoј zemlji potpomagati otvaranje kulturnih centara i udruženja iz druge zemlje na svom teritoriju te poticati aktivnost već postojećih.

5.2. Stranke su zadovoljne djelovanjem Talijanskog instituta za kulturu u Zagrebu. Poticat će razvoj njegove djelatnosti kontaktima i suradnjom s hrvatskim kulturnim ustanovama.

Talijanski institut za kulturu u Zagrebu za talijansku stranu predstavlja operativnu strukturu kojom se radi ostvarenja kulturne suradnje između Italije i Hrvatske služi Talijansko veleposlanstvo u Zagrebu i Talijanski generalni konzulat u Rijeci.

Uz to, stranke su zadovoljne osnivanjem Instituta za kulturnu razmjenu između Talijanske Republike i Republike Hrvatske (ISCIC - Istituto per gli Scambi Culturali tra l'Italia e la Croazia) u Rimu, te će poticati njegovu djelatnost u sklopu razmjene umjetničkih izložbi, suradnje na području bibliotekarstva, organizacije skupova i ostalih programa Instituta, koji će pridonositi boljem poznавању dvaju naroda.

5.3. Državna akademija dei Lincei (Accademia Nazionale dei Lincei), Državna akademija di San Luca (Accademia Nazionale di San Luca), Državno vijeće za istraživanja (Consiglio Nazionale delle Ricerche), Zavod za talijansku enciklopediju (Istituto dell'Enciclopedia Italiana), Zaklada Giorgio Cini (Fondazione Giorgio Cini) iz Venecije i Zaklada Giovanni Agnelli (Fondazione Giovanni Agnelli) iz Torina, žele suradivati s hrvatskim ustanovama kao što su Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, i drugim zainteresiranim institucijama.

Izložbe

5.4. Tijekom razdoblja u kojem je ovaj Protokol na snazi, stranke će razmijeniti barem jednu izložbu na odgovarajućoj razini. Pojedinosti s tim u vezi, uključujući i one financijske, bit će utvrđene diplomatskim putem.

5.5. Talijanska strana obavještava da je u sklopu kulturnih djelatnosti u korist talijanske manjine u Republici Hrvatskoj financirala dva istraživačka projekta i to "Slikarstvo u Istri od 1500. do 1800. godine" i "Romolo Vennucci i drugi istarski slikari". Rezultat ovih istraživanja bit će objavlјivanje monografija i kataloga. Talijanska strana želi da se ove publikacije predstave u Italiji i u Hrvatskoj i to u sklopu zajednički organiziranih skupova u mjestima koja će se naknadno odrediti.

Hrvatska strana obavještava da bi Ministarstvo kulture Republike Hrvatske željelo ugostiti izložbu "Suvremena talijanska umjetnost" s djelima iz Muzeja suvremene umjetnosti u Torinu (Museo di Arte Contemporanea di Torino), kao i izložbu talijanskog futurizma.

5.6. Ministarstvo kulturnih dobara i djelatnosti preko Nacionalne galerije moderne i suvremene umjetnosti iz Rima (Galleria Nazionale di Arte Moderna e Contemporanea di Roma) želi u Republici Hrvatskoj realizirati izložbu talijanske umjetnosti; pojedinosti će biti utvrđene diplomatskim putem.

Kazalište, glazba, festivali, proslave i kulturni događaji

5.7. Stranke će razmjenjivati informacije o festivalima, proslavama i kulturnim događajima koji se organiziraju u dvjema zemljama kako bi olakšale sudjelovanje umjetnicima ili skupinama.

5.8. Stranke će poduprijeti hrvatsko sudjelovanje na Biennalu u Veneciji, kao i talijansko sudjelovanje na Dubrovačkim ljetnim igrama.

5.9. Talijanska strana predviđa proračunsko financiranje realizacije kulturnih događaja u korist hrvatske manjine u Italiji.

5.10. Zaklada "Valentino Bucchi" spremna je realizirati zajedničke inicijative na području suvremenog umjetničkog i kulturnog stvaralaštva. Zaklada posebno namjerava ponuditi hrvatskim glazbenicima i stručnjacima, koje određuje zemlja šiljateljica, sudjelovanje u žiriju za međunarodnu nagradu "Valentino Bucchi", kao i sudjelovanje na drugim događanjima (kongresima, seminarima, smotrama, festivalima). Troškovi prehrane i smještaja bit će na teret Zaklade, dok će troškove putovanja snositi zemlja šiljateljica ili tijelo odnosno ustanova koju ona odredi.

5.11. Ministarstvo kulture Republike Hrvatske podržava sudjelovanje talijanskih glazbenika na Međunarodnom natjecanju dirigenata "Lovro Matačić" u Zagrebu.

5.12. Društvo hrvatskih skladatelja predlaže suradnju sa srodnim talijanskim ustanovama radi razmjene partitura, zaštite autorskih prava, izravnih kontakata i zajedničkih izdavačkih programa.

5.13. Hrvatska glazbena mladež pozvat će mlade talijanske glazbenike da pohađaju tečajeve Međunarodnog kulturnog centra Hrvatske glazbene mladeži u Grožnjanu.

5.14. Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu želi uspostaviti kontakt s talijanskim kazalištima zainteresiranim za organizaciju kazališnih i glazbenih turneja, kao i turneja opereta.

- 5.15. Dramsko kazalište Gavella iz Zagreba predlaže suradnju s jednim talijanskim kazalištem na zajedničkom postavljanju djela i razmjenu stručnjaka.
- 5.16. Hrvatski centar Međunarodnog zavoda za Mediteransko kazalište u Zagrebu želi uspostaviti suradnju sa srodnim talijanskim zavodima radi sudjelovanja u zajedničkim projektima.
- 5.17. Samostalna ustanova - Gradsko kazalište "Giuseppe Verdi" iz Trsta (Teatro Comunale "Giuseppe Verdi") spremna je organizirati aktivnosti u suradnji sa srodnim hrvatskim glazbenim ustanovama.
- 5.18. Talijanska strana će se zalagati za djelovanje Stalnog dramskog kazališta iz pokrajine Friuli-Venezia Giulia (Teatro Stabile di Prosa del Friuli-Venezia Giulia) i Kazališta "La Contrada" iz Trsta (Teatro "La Contrada" di Trieste) u Hrvatskoj, i to u sklopu njihovih institucionalnih aktivnosti.
- 5.19. Hrvatska strana izvješćuje da je Međunarodni centar za djelatnosti na području kulture (Centro Internazionale per i Servizi nel Campo della Cultura) zainteresiran za sudjelovanje Italije na Međunarodnom festivalu kazališta lutaka (na PIF-u).
- 5.20. Hrvatska strana izvješćuje da Međunarodni festival djeteta u Šibeniku, tijekom razdoblja u kojem je ovaj Protokol na snazi, predlaže turneju jedne talijanske dječje trupe (dramske, lutkarske, plesne ili glazbene skupine), odnosno profesionalnog kazališta za djecu.
- 5.21. Zavod za srednjoeuropske kulturne susrete (Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei) iz Gorice, godinama organizira značajne aktivnosti u području kulturne razmjene u srednjoj i istočnoj Europi, posebno u Hrvatskoj. U tu svrhu Zavod svake godine u Gorici organizira jedan međunarodni skup koji se bavi temama važnim za zemlje srednje Europe, kao i izložbe i susrete. Uz to, Zavod je zadužen za istovremeno izdavanje biltena KADMOS - Srednjoeuropski informator (KADMOS - l'Informatore mitteleuropeo) na sedam jezika, uključujući i hrvatski jezik.
- 5.22. Zaklada Rim Europa (Fondazione Roma Europa) spremna je surađivati sa zainteresiranim hrvatskim kulturnim ustanovama radi ostvarenja zajedničkih inicijativa na području suvremenog umjetničkog stvaralaštva.

Muzeji, zaštita kulturnih dobara, arheologija

- 5.23. Stranke će se zalagati za suradnju među sveučilištima, nadležnim državnim tijelima i institucijama koje djeluju na području restauracije i muzejskim institucijama dvije zemlje, naročito u vezi razmjene informacija i iskustava na području zaštite, konzervacije i restauracije, pa i integrativnom saniranju (posebno u slučaju potresa) kulturnih dobara i krajobraza.
- 5.24. Moderna galerija iz Zagreba, Narodni muzej iz Zadra, Moderna galerija iz Rijeke i Muzej HT-a (Muzej hrvatskih pošta i telekomunikacija) zainteresirani su za uspostavljanje odnosa s talijanskim muzejima koji žele organizirati izložbe hrvatske umjetnosti, arhitekture i filatelije.
- 5.25. Stranke se obvezuju da će surađivati na sprječavanju nezakonitog uvoza, izvoza i prijenosa kulturnih dobara i slažu se da u tu svrhu poduzmu mjere sukladno nacionalnim zakonodavstvima i odgovarajućim međunarodnim sporazumima. U tom smislu, ukoliko se za to ukaže potreba, razmotrit će mogućnost ustanovljavanja *ad hoc* radne skupine kojoj će se povjeriti zadatak olakšavanja uzajamnog vraćanja dobara koja su nelegalno prenesena iz jedne u drugu zemlju.
- 5.26. Stranke će se zalagati za suradnju između Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ministarstva kulturnih dobara i djelatnosti Talijanske Republike (Ministero per i Beni e le Attività Culturali della Repubblica Italiana) na području konzerviranja i procjene kulturnih dobara. U tom smislu talijanska strana obavještava da Ministarstvo kulturnih dobara i djelatnosti (Ministero per i Beni e le Attività Culturali) nudi svoju suradnju, u slučaju da se u Vodnjanu osnuju dvije škole za restauraciju za konzervaciju kamena i pokretnih djela.
- Stranke će podržati aktivnosti znanstvene i tehničke suradnje koje su u tijeku, a vezane su uz restauriranje brončanog kipa Apoxyomenos iz Lošinja, koje obavlja radionica iz Firence (Opificio delle Pietre Dure) u suradnji s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske i Hrvatskim restauratorskim zavodom iz Zagreba.

- 5.27. Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske predlaže suradnju s nadležnim talijanskim ustanovama radi ostvarenja zajedničkih projekata u sklopu multilateralnih i regionalnih programa, kao i razrade i uskladivanja programa restauracije hrvatske baštine oštećene u ratu te radi obnove kulturnog krajolika.

U području restauracije naglašava se djelatnost firentinskog restauratora Stefana Scarpellia koji je, za zakladu A.R.C.H. pridonio osnivanju restauratorske škole na Hvaru, a surađuje s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske na restauriranju umjetnina u Dalmaciji.

- 5.28. Stranke će se zalagati za arheološka istraživanja u drugoj zemlji, naročito:
- arheološko istraživanje u okolini Nezakcija, od strane Sveučilišta u Padovi u suradnji sa Zagrebačkim sveučilištem i Arheološkim muzejom Istre u Puli;

– arheološko i epigrafsko proučavanje rimskih natpisa na području Narone i Salone, koje provodi Sveučilište u Macerati u suradnji s Arheološkim muzejom u Splitu.

Arhivi, knjižnice, izdavaštvo

5.29. Stranke će podupirati suradnju nadležnih tijela i ustanova u području arhivistike razmjenom znanstvenih publikacija, mikrofilmova, kopija dokumenata, te normativnih propisa u skladu s nacionalnim zakonodavstvima te na osnovi reciprociteta.

5.30. Tijekom razdoblja u kojem je ovaj Protokol na snazi, nadležna tijela dogovorit će moguće studijske posjete ili istraživačke projekte koji bi se ostvarili razmjenom 2 arhivista u trajanju od po 14 dana. Hrvatska strana zainteresirana je za prikupljanje povjesne građe vezane uz Mletačku Dalmaciju u Državnom arhivu Venecije, kao i povjesne građe vezane uz zapadni Jadran (Ankonitanska marka) u Središnjem državnom arhivu u Rimu.

5.31. Stranke će podupirati pristup arhivskim dokumentima, na osnovi reciprociteta, uz poštivanje zakona koji su na snazi u dvjema zemljama.

5.32. Talijanska strana, Ministarstvo kulturnih dobara i djelatnosti - Glavna uprava za arhive obavještava da će od 2003. započeti tečaj stručnog usavršavanja s temama iz područja konzervacije i restauracije koji će se održavati u Rimu pri Centru za fotoreprodukciiju, uvezivanje i restauraciju državnih arhiva i pri Državnom arhivu, a bit će namijenjen arhivistima i restauratorima iz mediteranskih zemalja i zemalja srednje i istočne Europe.

5.33. Za realizaciju aktivnosti predviđenih člancima od 5.29. do 5.32. za talijansku stranu odgovorna je Glavna uprava za arhive (Direzione Generale per gli Archivi) pri Ministarstvu kulturnih dobara i djelatnosti.

5.34. Talijanska strana obavještava da je Društvo za Riječke studije (Società di Studi Fiumani), s vlastitim Arhivom Povijesnog muzeja Rijeke u Rimu, potpisalo s Hrvatskim institutom za povijest projekt povijesnog istraživanja na temu "Žrtve talijanske nacionalnosti u Rijeci i okolini u razdoblju od početka Drugog svjetskog rata do Mirovnog sporazuma u Parizu (1939.-1947.)". Taj je projekt pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Talijanske Republike. Društvo za Riječke studije uspostavilo je kontakte s Gradskim muzejom Rijeke radi povijesnog istraživanja riječke luke, kao i s Modernom galerijom Rijeke radi organiziranja izložbe riječkih slikara u Rijeci za koju će se koristiti djela koja se nalaze u muzeju ovog društva u Rimu.

Navedeno društvo želi također organizirati pri Zajednici Talijana iz Rijeke okrugli stol s temom "Riječki Talijani (1943.-1947.) - godine teških izbora".

5.35. Tijekom razdoblja u kojem je ovaj Protokol na snazi, Glavna uprava za bibliotečna dobra pri Ministarstvu kulturnih dobara i djelatnosti (Direzione Generale Beni Librari del Ministero per i Beni e le Attività Culturali) spremna je, ako joj se uputi zahtjev, poslati stručnjake iz područja konzervacije, restauracije, katalogizacije, informatike, izgradnje knjižnica i promicanja bibliotečnih dobara. Pojedinosti će se odrediti diplomatskim putem.

5.36. Stranke će poticati razmjenu knjiga, publikacija i časopisa između knjižnica, akademija i kulturnih ustanova dviju zemalja, a koje bi se s talijanske strane trebala provoditi preko Ureda za međunarodnu razmjenu pri Ministarstvu kulturnih dobara i djelatnosti (Ufficio Scambi Internazionali del Ministero per i Beni e le Attività Culturali).

5.37. Tijekom razdoblja u kojem je ovaj Protokol na snazi stranke će razmijeniti po jednog knjižničara iz nacionalnih knjižnica u trajanju od sedam dana.

5.38. Stranke će poticati, uzajamno poštujući unutarnje zakonodavstvo, razmjenu reprodukcija i mikrofilmova pohranjenih u nacionalnim knjižnicama, podupirući i međubibliotečnu posudbu.

5.39. Talijanska strana (Glavna uprava za bibliotečna dobra pri Ministarstvu kulturnih dobara i djelatnosti - Direzione Generale Beni Librari del Ministero per i Beni e le Attività Culturali) izražava svoju spremnost da tijekom važenja ovog Protokola uputi jednu izložbu i/ili pregled izdanja koji bi prikazali djelatnosti zaštite i vrednovanja u području bibliotečne baštine.

5.40. Stranke će podržati razvoj suradnje između Izdavačke kuće EDIT koja, među ostalim, izdaje dnevnik na talijanskom jeziku "La Voce del Popolo" i časopis za kulturu "La Battana", s ostalim izdavačima.

5.41. Stranke će poticati uzajamno sudjelovanje na izložbama knjiga koje se održavaju u objema zemljama.

5.42. Glavna uprava za bibliotečna dobra Ministarstva kulturnih dobara i djelatnosti (Direzione Generale Beni Librari del Ministero per i Beni e le Attività Culturali) spremna je, na zamolbu upućenu diplomatskim putem, dati na raspolaganje knjige iz bilo kojeg predmeta i područja hrvatskim sveučilištima i kulturnim ustanovama.

5.43. Stranke će podržavati inicijative koje potiču uzajamno informiranje o književnim djelima svojih zemalja, te će se zalagati za njihovo prevodenje na svoj jezik. Također će podržati i svaku inicijativu usmjerenu na razvijanje izravne suradnje između udruga izdavača, kritičara, pisaca i prevoditelja.

Talijanska strana obavještava da su ustanovljene sljedeće nagrade i finansijski doprinosi za prevođenje:

- Ministarstvo vanjskih poslova - Glavna uprava za kulturnu promidžbu i suradnju (Ministero Affari Esteri - Direzione Generale per la Promozione e la Cooperazione Culturale) dodjeljuje nagrade i daje finansijske doprinose talijanskim i/ili stranim izdavačima i prevoditeljima za prijevode književnih ili znanstvenih djela, kao i za proizvodnju i izradu podnaslova te sinhronizaciju kratkometražnih i dugometražnih filmova, uključujući projekte od osobitog značenja. Zamolbe treba uputiti Ministarstvu vanjskih poslova preko talijanskog diplomatskog predstavništva u Republici Hrvatskoj do 31. ožujka ili 30. rujna;
- “Državne nagrade za prevodenje”, pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike koje dodjeljuje Glavna uprava za bibliotečna dobra pri talijanskom Ministarstvu kulturnih dobara i djelatnosti (Direzione Generale Beni Librari del Ministero per i Beni e le Attività Culturali), između ostalog, stranim prevoditeljima i izdavačima. Zamolbe trebaju biti upućene diplomatskim putem svake godine do 31. ožujka. Pri istoj Glavnoj upravi djeluje i Centar za prevoditelje i inicijative u korist prevođenja koji je spremam uspostaviti veze s nadležnim hrvatskim ustanovama;
- Nagrade za prevoditelje talijanskih knjiga na strane jezike koje dodjeljuje Odjel za informiranje i izdavaštvo Predsjedništva vijeća ministara. Zamolbe se upućuju diplomatskim putem svake godine do 30. rujna. Talijanska strana s tim u vezi obavještava da su 1992. i 1994. godine Državne nagrade za prevođenje dodijeljene izdavačkim kućama Grafički zavod iz Zagreba i EDIT iz Rijeke za visok doprinos kulturi i širenju talijanske kulture u Republici Hrvatskoj.

5.44. Društvo hrvatskih književnika predlaže suradnju sa srodnim talijanskim ustanovama i udruženjima na području prevođenja djela talijanskih i hrvatskih pisaca i radi sudjelovanja na međunarodnim književnim skupovima u Hrvatskoj i Italiji.

6. FILM, KOMUNIKACIJA, RADIOTELEVIZIJA

6.1. Stranke će tijekom razdoblja u kojem je ovaj Protokol na snazi podržavati uzajamno predstavljanje kinematografije jedne zemlje u drugoj zemlji, kao i sudjelovanje na filmskim festivalima u Hrvatskoj i Italiji.

6.2. Stranke će poticati suradnju između novina, novinskih agencija i ostalih službi informiranja u dvjema zemljama radi jačanja razmjene informacija i materijala za objavljivanje, kao i organizaciju skupova i seminara.

6.3. Stranke će uzajamno poticati kulturnu razmjenu na području radija i televizije radi njezina promicanja i upoznavanja stvarnosti u dvjema zemljama te olakšavanja dogovora između nadležnih tijela stranaka koja su zainteresirana:

- za organizaciju tečajeva obrazovanja i stručnog usavršavanja novinara, tehničara i programera, koristeći se eventualno stipendijama koje daju obje zemlje za specijalizirane državne i međunarodne organizacije;
- za olakšavanje djelovanja novinara i tehničkih ekipa;
- za pomoć ekipama za snimanje televizijskih produkcija;
- za primanje programa RAI preko satelita;
- za olakšavanje kontakata talijanskih govornih zajednica s Italijom preko TV-a;
- za olakšavanje sudjelovanja na festivalima i smotrama radiotelevizijskih programa pa i onima međunarodnog karaktera u dvjema zemljama;
- za organizaciju festivala radio programa i televizijskih programa;
- za radiotelevizijske prijenose programa proizvedenih u dvjema zemljama;
- za potporu inicijativama koprodukcije između zainteresiranih institucija iz dviju zemalja.

7. ŠPORT, MLADEŽ

7.1. Stranke će poticati daljnji razvoj odnosa na području športa, organizirajući natjecanja, razmjenu izaslanstava, športaša, trenera i drugih športskih stručnjaka, i to sukladno sporazumima o suradnji između Talijanskog državnog olimpijskog odbora (Comitato Olimpico Nazionale Italiano – CONI) i odgovarajućih športskih organizacija u Hrvatskoj.

7.2. Stranke će poticati, na temelju reciprociteta, razmjenu tehničkih i didaktičkih publikacija te pisanog i audiovizualnog materijala između zainteresiranih ustanova.

7.3. Stranke će poticati suradnju na području razmjene mlađeži, kao i ostvarenje zajedničkih inicijativa koje promiču tijela, ustanove i udruge mlađih u dvjema zemljama. Stranke se obvezuju da će izraditi poseban protokol kako bi odredile zajedničke kriterije odabira inicijativa koje će se podržati.

8. LJUDSKA PRAVA

8.1. Stranke će poticati kulturne djelatnosti usmjerene na jačanje borbe protiv rasizma i netolerancije, kao i zaštitu ljudskih prava. U tom će smislu promicati organiziranje skupova i seminara, kao i posebnih akcija, podržavajući u tom kontekstu odnose između nadležnih državnih i lokalnih tijela. Talijanska strana (Centar za studije i istraživanja ljudskih prava Sveučilišta LUISS iz Rima - Centro di Studi e Ricerche sui Diritti dell'Uomo dell' Università LUISS di Roma) spremna je uspostaviti odnose s nadležnim hrvatskim tijelima.

8.2. Stranke će poticati djelatnosti na području kulture, usmjerene na promicanje jednakosti između muškaraca i žena i vrednovanje kreativnosti žena i njihova kulturnog stvaralaštva, odnosno na području sektora koji su predmet ovoga Protokola. Talijanska strana (Odsjek za jednake mogućnosti – Dipartimento per le Pari Opportunità) spremna je uspostaviti kontakte s nadležnim hrvatskim tijelima.

9. ZAVRŠNE ODREDBE

9.1. Ovaj Protokol ne isključuje mogućnost da nadležna tijela državne uprave diplomatskim putem ugovore moguće dopune ili nove oblike suradnje, koji nisu predviđeni ovim Protokolom, u granicama proračunskih mogućnosti svake od stranaka.

9.2. Stranke su suglasne da se sve inicijative navedene u ovom Protokolu ostvare diplomatskim putem i u sklopu finansijskih mogućnosti utvrđenih njihovim proračunima koji se posebno odobravaju za svaku godinu.

9.3. Sastanci Mješovitog hrvatsko-talijanskog povjerenstva, koji će između ostalog pratiti i provedbu ovog Protokola, održavat će se kada to stranke budu smatrale potrebnim, naizmjence u Hrvatskoj i Italiji, a datum održavanja dogоворит će se diplomatskim putem. Ovaj Protokol stupa na snagu na dan potpisivanja i ostaje na snazi do stupanja na snagu sljedećeg Protokola.

9.4. Dodaci I. i II. čine sastavni dio ovog Protokola.

Potpisano u Zagrebu 26. veljače 2003., u dva izvornika na hrvatskom i talijanskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

ZA VLADU
REPUBLIKE HRVATSKE
mr. sc. Naima Balić, v. r.
pomoćnica ministra kulture

ZA VLADU
TALIJANSKE REPUBLIKE
Nj. E. Fabio Pigliapoco, v. r.
veleposlanik Talijanske
Republike u Republici Hrvatskoj

DODATAK I.

SURADNJA IZMEĐU SVEUČILIŠTA DVITU ZEMALJA (točka 2.5. ovog Protokola)

Preliminarni popis hrvatskih i talijanskih visokoškolskih ustanova kojih je suradnja u tijeku:

- Sveučilište u Bologni i Sveučilište u Rijeci, područje: biologija, pravo;
- Sveučilište u Macerati i Arheološki muzej u Splitu, područje: povijest, filozofija, pedagogija, psihologija, pravo, ekonomija;
- Sveučilište u Udinama i Sveučilište u Splitu i Zagrebu;
- Sveučilište u Firenci i Sveučilište u Zagrebu, područje: strojarstvo, informatika, kemija;
- Sveučilište u Macerati i Sveučilište u Rijeci, područje: izučavanje antike, filologija, književnost, povijest umjetnosti;
- Sveučilište u Rimu "La Sapienza" i Sveučilište u Zagrebu, područje: strojarstvo, informatika;
- Sveučilište u Macerati i Sveučilište u Rijeci, područje: povijest, filozofija, pedagogija, psihologija;
- Sveučilište u Udinama i Sveučilište u Rijeci, područje: građevinarstvo i arhitektura;
- Visoka škola suvremenih jezika za prevoditelje u Trstu i Sveučilište u Rijeci, područje: lingvistika i prevodenje.

Sveučilište u Macerati spremno je prihvati hrvatske studente u sklopu projekta internacionalizacije svog studija za stjecanje zvanja suradnika za brigu o kulturnim dobrima.

Troškove boravka i upisa na studij snosili bi zainteresirani studenti koji pritom imaju iste olakšice kao i talijanski studenti, te se mogu koristiti odgovarajućim smještajnim objektima, a mogu polaziti i pripravne tečajeve talijanskog jezika.

DODATAK II.

OPĆE I FINANCIJSKE ODREDBE

II. a) Stipendije

Odabir kandidata koji će biti predloženi za stipendije obavljaće svake godine u jednoj od dviju zemalja Mješovito povjerenstvo u čijem će se sastavu nalaziti najmanje jedan predstavnik Veleposlanstva zemlje koja dodjeljuje stipendije.

Popis odabranih kandidata morat će uključivati i imena kandidata koji su izabrani kao njihova zamjena i biti podnesen Veleposlanstvu zemlje koja dodjeljuje stipendije, i to u predviđenom roku. Kandidati koji se nalaze na spomenutom popisu, neće biti primljeni.

Jedna strana će obavijestiti drugu, po mogućnosti, najkasnije u roku od dva mjeseca od početka akademske godine, jesu li predloženi kandidati i njihovi planovi rada prihvaćeni i naznačit će koje su ih ustanove prihvatile.

Stipendisti neće moći otploviti u zemlju domaćina prije nego što od Veleposlanstva zemlje koja dodjeljuje stipendije ne dobiju službenu obavijest u kojoj se navodi od kojeg datuma mogu planirati polazak.

Talijanska strana odobrit će hrvatskim stipendistima, sukladno točki 4.1. ovog Protokola, sljedeće:

- mjesечni iznos ne manji od EUR 619,75;
  - oslobođenje od plaćanja taksi, dodatnih taksi i doprinosa za upis na državna sveučilišta, i to na temelju reciprociteta;
  - osiguranje za slučaj bolesti i nesreća, isključujući već postojeće bolesti i zubne proteze.
- Hrvatska strana odobrit će talijanskim stipendistima, sukladno točki 4.2. ovog Protokola, sljedeće:
- smještaj u studentskim domovima i prehranu u studentskim restoranima;
  - lokalni prijevoz;
  - mjesecni novčani dodatak u iznosu od najmanje 350 kn.;
  - olakšice koje imaju hrvatski studenti na sveučilištima u Republici Hrvatskoj, i to na temelju reciprociteta.

II. b) Razmjene posjeta

Razmjene posjeta predviđene točkama 2.1., 2.6., 5.30., 5.37. ovog Protokola regulirat će se na sljedeći način:

- 1) strana šiljateljica dostavit će strani primateljici diplomatskim putem, najmanje tri mjeseca unaprijed, obavijesti u kojima se navodi sljedeće:
  - imena osoba, čije državljanstvo mora biti isključivo talijansko za one koji odlaze u Hrvatsku i hrvatsko za one koji odlaze u Italiju, njihove životopise i strane jezike koje govore;
  - predloženi program posjeta te naslove mogućih predavanja i ime profesora domaćina i njegova sveučilišnog odjela;
  - predviđene datume i trajanje posjeta;
- 2) strana primateljica potvrdit će konačno prihvatanje posjeta, i to najmanje mjesec dana prije predviđenog datuma dolaska;
- 3) strana šiljateljica snosit će putne troškove povratne karte iz jednog glavnog grada u drugi;
- 4) strana primateljica snosit će putne troškove za putovanja na svom državnom području koja su predviđena programom posjeta.

Uz to, strana primateljica snosit će troškove smještaja i to u sljedećim pobliže određenim granicama:

- talijanska strana isplaćuje hrvatskim gostima dnevne naknade u iznosu od EUR 92,96;
- hrvatska strana snosi troškove smještaja talijanskih gostiju i isplaćuje dnevne naknade u hrvatskim kunama, i to u iznosu predviđenom vlastitim propisima, a koji odgovara iznosu što ga hrvatski državljeni u istu svrhu primaju u Republici Hrvatskoj.

II. c) Izložbe

Osim u slučajevima predviđenim točkama 5.4. razmjene izložbi ostvarene u sklopu ovog Protokola bit će regulirane sljedećim financijskim odredbama:

- 1) strana koja šalje izložbu snosi sljedeće troškove:
  - troškove osiguranja sukladno klauzuli "od čavla do čavla";
  - troškove prijevoza do prvog mjesta održavanja izložbe, te troškove povratka iz posljednjeg mjesta održavanja izložbe;
  - putne troškove za stručnjaka koji prati izložbu, i to do prvog mjesta održavanja izložbe, te putne troškove istoga za povratak iz posljednjeg mjesta održavanja izložbe (ako je potrebno nekoliko stručnjaka, broj i trajanje boravka ugovaraju se svaki put posebno, i to diplomatskim putem);
- 2) strana koja prima izložbu snosi sljedeće troškove:
  - troškove prijevoza izložaka unutar teritorija svoje zemlje;
  - troškove promidžbe i postavljanja izložbe, uključujući unajmljivanje izložbenog prostora;
  - troškove izdavanja kataloga, osim ako to nije drukčije naznačeno;

- putne troškove za područje svoje zemlje, kao i troškove smještaja za stručnjaka koji se nalazi u pratnji izložbe;
  - troškove koji se odnose na carinske pristojbe, uključujući pretovar izložaka;
  - ako se materijal ošteci, zemlja koja prima izložbu mora poslati cjelokupnu dokumentaciju o šteti zemlji koja ju je poslala. Troškove procjene štete snosi zemlja koja prima izložbu. Ni u kojem se slučaju ne smiju poduzeti restauratorski radovi bez izričitog ovlaštenja zemlje koja šalje izložbu.
- Svaka strana osigurat će, sukladno zakonima svoje države, zdravstvenu zaštitu svim osobama koje se, temeljem ovog Protokola, nadu na teritoriju druge zemlje.

II. d) Kinematografija i umjetnička događanja

Troškovi organiziranja filmskih festivala, glazbenih, kazališnih i plesnim događaja, bit će dogovoreni među strankama od slučaja do slučaja, sukladno njihovim finansijskim mogućnostima.

II. e) Umjetnička, književna, glazbena, dramska, operna, folklorna, filmska i radiotelevizijska djela, kao i druga djela slične prirode zaštićena zakonima o intelektualnom vlasništvu jedne od stranaka, uživat će na teritoriju pod jurisdikcijom druge stranke zaštitu koju zakonodavstvo te stranke pruža toj vrsti djela bez utjecaja na međunarodne ugovore koje su stranke sklopile.

II. f) Stranke će, sukladno vlastitom zakonodavstvu, pružiti pomoć koja se odnosi, kako na ulazak, boravak i izlazak osoba ili grupa koje se upućuju u drugu zemlju, tako i na privremeni uvoz predmeta koji su potrebni za izvršenje misije ili djelatnosti u okviru aktivnosti obuhvaćenih ovim Protokolom.

III.

Provedba Protokola iz točke I. ove Odluke u djelokrugu je Ministarstva kulture, Ministarstva prosvjete i športa i Ministarstva znanosti i tehnologije.

IV.

Protokol iz točke I. ove Odluke stupio je na snagu danom potpisivanja, 26. veljače 2003. godine.

V.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 605-01/03-01/03

Urbroj: 5030104-03-3

Zagreb, 16. listopada 2003.

Predsjednik
Ivica Račan, v. r.